

„Egy csepp a tengerben”

Közösségek Hete a Ceglédi Városi Könyvtárban

Cegléd Pest megye déli részén, az Alföld kapujában helyezkedik el. A Ceglédi Városi Könyvtár főépülete a város központjában található, itt működik a könyvtár felnőtt részlege. A gyermekkönyvtár és az ifjúsági könyvtár a főépülettől nem messze lévő Gubody utcai régi, szép műemlékjellegű épületben található. Könyvtári részlegeink több mint 111 ezres könyvállománnyal, számos folyóirattal és audiovizuális dokumentummal, rendszeres irodalmi és ismeretterjesztő előadásokkal, kulturális rendezvényekkel várják a látogatókat. Intézményünk Cegléd és a térség meghatározó közösségi tereként mindenki számára elérhető, a kor igényeinek megfelelő, értékteremtő szolgáltatásokat nyújt. Fontos feladatunknak tekintjük a közösségépítést, különös tekintettel a gyermekek és a fiatalok körére. A Közösségek Hetéhez, a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001 elnevezésű projekt, amely a Szabadtéri Néprajzi Múzeum, az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. és az Országos Széchényi Könyvtár konzorciumi együttműködésében valósul meg – hagyományteremtő országos rendezvénysorozatához is ezért csatlakoztunk. A Közösségek Hete a változatos programokon keresztül, feketén – fehérén – színesen, s benne valódián megmutathatta közösségeink aktív tevékenységeit, méltó módon képviselve a Közösségek Hete szellemiségét.

A Gyertek hozzánk vendégébe! – Bemutatkoznak az intézmények közösségei programelemhez való csatlakozás is lehetőséget adott arra, hogy bemutathassuk a Cegléd városában működő civil csoportokat, civil szervezeteket, és megmutassuk, hogyan lehet közösen egy célt alkotni. Példaértékű közösségi tevékenységekkel ismertettük meg az érdeklődőket, az anyanyelvápolók, nyelvi klubjaink találkozóján. A Katica babajátszó foglalkozásra meghívtuk a ceglédi Otthon Segítünk Alapítvány önkénteseit, hogy a kisgyermekes családok megismerkedhessenek a segítő szolgálat tevékenységével.

Közösségi élet az intézményen belül, nyitottság az olvasók igénye felé programcímmel mutatkozott be az Anyanyelvápolók klubja.

Anyanyelvápolók klubja

A csoport 2007. október 8-án alakult meg gyakorló és nyugdíjas pedagógusokból, illetve más érdeklődőkből a könyvtárban. A klub vezetője nyugdíjas magyartanár, az Anyanyelvápolók Szövetségének tagja. A csoport célja az anyanyelv ápolása, a szép, értő magyar beszédre nevelés. A tagság 8–10 főből áll, a foglalkozásokon hol kevesebb, hol több résztvevővel, akik havi egy alkalommal találkoznak. Az elmúlt közel 10 év alatt a klub három alkalommal nyert a Kazinczy Alapítványtól Kazinczy-jutalmat, egy alkalommal pedig Péchy Blanka-jutalmat.

A Közösségek Hetére bemutató foglalkozással készültek a csoport tagjai, melyre hívták és várták az érdeklődő magyartanárokat, s másokat is. A foglalkozáson a bemutatózónán túl megoldották a „Szórol – szóval” rádióadás legutóbbi aktuális nyelvi feladatait. Interaktív módon bekapcsolták a hallgatóságot egy rövid nyelvi játékba, s tájékoztatták az érdeklődőket a csoporthoz való csatlakozás lehetőségéről.

Játssz velünk! – Katica babajátzó

A Ceglédi Városi Könyvtárba járó emberek – legyenek azok gyerekek, édesanyák, édesapák, nagymamák vagy nagypapák – a gyermekkönyvtári közösség tagjai. A könyvtár szolgáltatásaival és programjaival ezt az összetartozást erősíti, ahol nemcsak a gyerekek fontosak, hanem a család minden tagja. A gyermekkönyvtár egy olyan hely, amely a ceglédi és a környékbeli családok sok problémájára megoldást kínál. Olyan hely, melynek révén közösségek, barátságok szövődhetnek. Családias hangulat, tiszta és rendezett környezet, segítőkész könyvtárosok várják az olvasókat.

Katica babajátzó – Fotó: Antal Bettina

Egy kisbaba születésével nemcsak baba születik, hanem a baba születésének pillanatában Édesanya és Édesapa, azaz egy Család születik! Ez adta az ötletet arra, hogy – az aprónépet is megszólítva – a gyermekkönyvtár Mesefoglalkoztató-termében létrejöjjön a ma már több éves múltra visszatekintő *Katica babajátzó* foglalkozás.

A foglalkozás során csak magyar, népi ölbeli játékokat játszunk az anyukákkal – szem előtt tartva, hogy mindvégig a gyermekek a főszereplők –, melyeknek anyaga mindig igazodik az évszakokhoz és az ünnepekhez. Ezeket a játékokat kellő időt, ismétlést rászánva játsszuk, úgy, ahogy annak idején nagymamáink tették, annak érdekében, hogy létrejöjjön az igazi játékelmény.

Az ölbeli játékokat régen bizalmi és kapcsolatteremtő játéknak is hívták, nem véletlenül. Ezekben a játékokban minden együtt van, amire a babának a legnagyobb szüksége van: testkontaktus-testközelség, érzi az édesanya illatát, közlőről látja az arcát, hallja az anyukája hangját, látja, hogyan ejti ki a szavakat, látja a mosolyát, mélyen bele tud nézni a szemébe, miközben az édesanya ringatja, lovagoltatja, felemeli, lógáztatja, hintáztatja. Ha a kicsi megkapja az első három évben azt az érzelmi biztonságot, amire szüksége van, nyugodt, kiegyensúlyozott kisgyermekké, majd felnőtté válik, képes lesz az udvarias, személyes kapcsolatok kialakítására.

A *Katica babajátzó*-foglalkozás elindításakor arra törekedtünk, hogy egy elfogadó, befogadó, támogató közösségnek teremtsük meg a feltételeit. Az eltelt évek minket igazolnak, könyvtárosként hálásak vagyunk az édesanyáknak, a nagymamáknak azért, hogy ítékezés nélkül végighallgatják egymást. Soha egyetlen megvető kifejezés, lenéző tekintet miatt sem kellett rosszul éreznünk magunkat.

A kis csapat úgy fogadja az újonnan érkező anyukákat, mintha azok mindig oda jártak volna. Van olyan család, amely hosszú hónapokon át szinte minden alkalommal megjelenik a foglalkozásokon, és van olyan, aki ritkábban jön el. Minden érkezőnek nagyon örülünk, és nem várjuk el, hogy mindig ott legyenek, hiszen tudjuk, hogy kicsi gyerekekkel szinte lehetetlen előre tervezni.

Egy nagy család vagyunk, a szülők bizalommal fordulnak felénk és a többi anyuka felé is. Mindenki elhozhatja gondjait, nehézségeit, kételyeit. Bátran felvállalják, hogy nem tökéletesek, ők is hibázhatnak. Ez a bátorság és nyíltság megteremt egy olyan hangulatot, amibe jó megérkezni, amiben elengedhetjük magunkat. Sőt elhihetjük, hogy saját tökéletlen személyiségünk az, ami szerethető, jó emberré és anyává tesz bennünket.

A Közösségek Hete Flash mob programeleméhez való csatlakozás *Kéz a kézben* címmel kifejezte a közösségi összetartozás érzését. Ez a nap is bebizonyította, hogy remekül tud együttműködni a városban a könyvtár Ifjúsági könyvtára és az Új Nemzedék Ceglédi Közösségi Tér.

Kéz a kézben-flashmob

Szerettünk volna valami nem szokványos, és a járókelőket is (jó értelemben) megdöbbentő produkciót kitalálni és bemutatni. Így született meg a „táncos villámcsődület” gondolata. Nem akartunk elsősre bonyolult mozgásformát választani, így Michel Telo *Nosa Nosa* című számát és annak koreográfiáját tanultuk meg. A flashmob-jelleg abban is megmutatkozott, hogy a résztvevők azon a napon verbuválódtak, aznap tanulták meg a lépéseket, és véletlenszerűen a város több pontján, a könyvtárhoz közeli helyszíneken adtuk elő a produkciót. Csapatunkban voltak felnőttek, általános- és középiskolások. Mindenkinek nagyon nagy élmény volt ez a megmozdulás.

A résztvevők hátára került a KÖZÖSSÉGEK HETE felirat egy-egy betűje. (Ezeket a kartonlapra festett színes „óriás” betűket előző héten festettük az ifklub tagjaival.) Volt, aki a produkció hangosításáért felelt vagy felvételt készített. A villámcsődületünkről

közzétett néhány perces videónak rengeteg kedvelője akadt a Facebookon. A fiatalok körében napokig téma volt ez a közösségi kezdeményezés. Jól sikerült az „ötletes megdöbbentés”.¹

Az „Ilyenek voltunk, ilyenek vagyunk” – közösségünk egykor és ma programelemhez az *Életünk a múltban és a jelenben – Pillanatképek a Ceglédi Városi Könyvtár életéből* címmel kapcsolódtunk.

Életünk a múltban és a jelenben – Pillanatképek a Ceglédi Városi Könyvtár életéből

A paravánon a könyvtárról készült fotók – 1958-tól napjainkig – a tárlókban beiratkozási naplók, prospektusok, meghívók, régi könyvek voltak láthatóak. A kiállítás segítségével a látogatók bepillantást nyerhettek a könyvtár történetébe. Megismerkedhettek a helyismereti gyűjtemény kincseivel, olyan adathordozókat láthattak működés közben, melyekkel már alig, vagy egyáltalán nem találkozhatnak. A lemezjátszó, mikrofilm leolvasó számukra már ismeretlen eszköz, de éppen ezért találták ezeket érdekesnek. Közben egy kis ízelítőt kaptak a város történetéből, hallhatták Kossuth Lajos hangját a régmúlt időkből.

Így születnek közösségek

A következőkben néhány jó gyakorlatot mutatunk arra, hogyan tudnak az egy-egy rendszeres programon, klubfoglalkozáson részt vevők közösséggé, rendszeresen visszatérő látogatókká válni. Időnként elhangzik, hogy a fiatalok érdektelenek, nehéz megmozgatni őket, pláne megnyerni olvasónak, rendszeres látogatónak ezt a korosztályt. Néhány pozitív példán keresztül szeretnénk bemutatni a 2017-es évben működő klubjaink és közösségi megmozdulásaink közül azokat, amelyek nálunk beváltak, eredményesek.

Társasjáték klub

Társasjáték klubunk 2016 novemberében alakult. A kezdeményezés egy olvasónktól indult, aki a felnőtt könyvtárban szeretett volna klubot indítani. Sajnos érdeklődés hiányában ez nem valósult meg, de nem adtuk fel, és meghirdettük az ifjúsági könyvtárban. Örömmel tapasztaltuk, hogy a fiatalok játékkedve töretlen. Minden héten pénteken 15 órától 18 óráig társasozunk, alkalmanként 8–10 fő játszik. Többször előfordul, hogy a könyvtárba kölcsönözni betérők csatlakoznak egy-egy játékra, majd visszatérnek máskor is. 2017 januárjában egy új játékmester került a klub élére, és a korábbi stratégiai játékok helyett a kooperatív, történetvezérelt táblás kalandjátéké lett a főszerep. Saját játékgyűjteményét is elhozta ezekre az alkalmakra, így jelentősen bővült az Ifjúsági könyvtár szerény társasjáték kínálata. Szeptemberre már olyan népszerű lett, hogy kibővítettük klubunkat, és felnőttek számára is szervezünk játékesteket, kéthetente pénteken 17 órától általában 21 óráig. A tagok 22 és 35 év közötti fiatal felnőttek. A jó ötlet gyorsan terjed, és folyamatosan csatlakoznak hozzánk újabb tagok és már hosszabb távú célokat is tűzött ki magának a csoport. Nemcsak a játék élményét tapasztalhatjuk meg hétről hétre, de maga a játékkészítés is rendszeressé vált. Fiatalok és idősebbek együtt készítették a táblákat és figurákat, nagy élmény volt látni a generációk ilyenfajta együttműködését. A játékkészítés közben megismerkedtünk a játék fortélyaiival is. Eddig összesen 10 tábla készült, amelyek-

kel már házibajnokságot tudtunk rendezni, és tervezzük, hogy a szomszédos településekre is elvisszük a tábláinkat és ismereteinket erről a játékról.

A játékok a kikapcsolódás, szórakoztatás mellett a fejlesztést és ismeretszerzést is szolgálják. A *Gazdálkodj okosan* társasjáték arra tanít, hogyan kell takarékoskodni, pénzt beosztani. A játék során sok olyan helyzet adódott, amikor a fiataloknak rá kellett döbenniük, nem is olyan egyszerű önmagunkat vagy családunkat eltartani. Nekünk, könyvtárosoknak is tanulságos volt, mert nem gondoltuk, hogy mennyi mindennel nincsenek tisztában a fiatalok, vagy hiányosak az ismereteik, mint pl. hogyan fizetünk be csekket, mi mindenért fizetünk havonta, mi létfontosságú és mi nem. Bebizonyosodott számunkra, hogy a játék hatékony módja annak, hogy ismereteket adjunk át fiataljaink számára a hétköznapi élet dolgairól is.

Tekeredik a kékgyő az ifi-ben – Fotó: Jeneiné Ecséri Mariann

Ceglédi Anime Fan Klub

Ifjúsági könyvtárunk egyik „lakója” nagy rajongója az anime műfajnak, stílusnak. Az ő közreműködésének a segítségével alakult meg 2017 márciusában a *Ceglédi Anime Fan Klub*. Az elején még főként arra építettünk, hogy különféle játékok segítségével közösséget kovácsoljunk, és jobban megismerjük egymást. Az *Anime csoporttal* saját történetet kezdtünk írni, de olyan sokan lettünk, hogy feladtuk ezt az ötletünket. Több alkalommal hívtunk vendéget, mint például Attist vagy éppen Moór Márton. Megismerkedtünk a japán kultúrával, a japánok ételével, szokásaival. Rendeztünk kiállítást az általunk készített maszkokból, cosplay-ekből. Terveztük, de sajnos eddig még nem valósult meg, hogy meglátogatunk más anime csoportokat. Jelenleg 32 aktív tagja van a klubnak a 13 évestől a 25 évesig. Alkalmanként 10–18-an találkozunk. Ezzel a kezdeményezéssel olyan embereket tudtunk megszólítani, akik korábban nem jártak a könyvtárba, és nem is gondolták, hogy milyen gazdag manga könyvkínálat található ott. A kialakult jó közösség mellett új beiratkozott olvasókat is nyertünk a klub megalakulásával és működésével.

Hosszú Péntek

Több éve havi rendszerességgel rendezzük meg a *Hosszú Péntek* klubfoglalkozásunkat. Azért nevezzük Hosszú Pénteknek ezeket az alkalmakat, mert ilyenkor 17 óra helyett általában 21 óráig tartunk nyitva pénteken. Az éppen aktuális szokások, ünnepek mellett – Anti Valentin- nap, farsang, Halloween, karácsony – keresünk olyan témákat, amelyek foglalkoztatják a fiatalokat. A foglalkozások az olvasási szokások kialakítását is erősítik, hiszen számos olyan résztvevője van az összejöveteleknek, akik korábban nem olvastak.

Bázis Hatóság

A kialakult csoport célja a graffitik behatóbb megismerése, valamint meghökkentő és figyelemfelkeltő akciók szervezése. 2017 első felében egy moha-graffiti készítése valósult meg a gyermekkönyvtár udvarán. Főként olyan fiatalokból álló csoportról beszélünk, akik maguk is elköteleződtek a különféle művészeti ágak megismerése iránt. Megmozdulásunk eredményesnek bizonyult, a helyi sajtó is felfigyelt ránk. A mohából készült alkotás értéke, hogy mindenki belevihette saját elképzelését, és valódi közösségi munka volt. Így született meg egy óriás bagoly képe és egy ifi-felirat a gyermekkönyvtár udvarán lévő szomszédos épület hátsó falán. Az előkészületi munkánk során egy közel 30 km-es mohagyűjtő túrát tettünk Cegléd és Ceglédbercel között. Vidám hangulatú, nagyon jó csapatépítő program volt. A nagy „mű” elkészülte után is adódott feladat, hiszen a nyári melegben folyamatosan kellett locsolni a mohát. Jövőbeni terveink között szerepel továbbá „moha-alkotások” készítése.

Kitartó és eredményes munkánknak köszönhetően, több olyan sikeres, egymástól független aktív csoportot tudtunk kialakítani könyvtárunkban, melyek a városi közösségben is szerepet vállalnak. 2017-ben részt vettünk a városi főzőversenyen, a karácsonyfadíszítő versenyen, és kitelepültünk egyéb városi rendezvényekre, fesztiválokra is. Számos olyan értéket tudunk közvetíteni közösségeink felé, melyek segítséget nyújtanak az önmegvalósítás és a szabadidő hasznos eltöltésének terén. Ezen közösségek egyik erénye, hogy segítsük a korosztályok közötti szakadékok áthidalását.

Köszönettel tartozunk a hozzánk járó apróságoknak, a gyerekeknek, a fiataloknak, a felnőtteknek – édesanyáknak, édesapáknak, nagymamáknak, nagypapáknak – hogy velünk vannak a könyvtárban. Könyvtárosként igazi élmény és élvezet ehhez a közösséghez tartozni.

Jegyzet

- 1 A videó az alábbi linken tekinthető meg: <https://www.facebook.com/mariann.ecseri.3/videos/1487824764621516/>